

СТАНОВИЩЕ

От проф. Соня Колева Тончева, дм
Ръководител Катедра „Здравни грижи“, ФОЗ, МУ – Варна
ул.Марин Дринов, 55, Варна 9002, GSM 0888348554,
e-mail: toncheva2960@abv.bg

Председател на Национален съвет по качество към БАПЗГ

Член на Научното жури, съгласно Заповед № 757/14.04.2014 на Ректора на Медицински университет - Плевен

Относно: процедура за заемане на академична длъжност „доцент“

В област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт; научно направление 7.1. Медицина и научна специалност ”Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията” за нуждите на Катедра „Медицинска етика, управление на здравните грижи и информационни технологии” към ФОЗ в Медицински университет Плевен.

Настоящият конкурс за заемане на академичната длъжност “доцент” е обявен в ДВ бр. 7 от 24.01.2014г. и в него участва един кандидат - **Надя Руменова Велева д.м.**, гл. асистент в Катедра „Медицинска етика, управление на здравните грижи и информационни технологии” към ФОЗ в Медицински университет Плевен.

Кандидатката е представила всички необходими документи за конкурса, съгласно изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за развитие на академичния състав на МУ-Плевен.

I. Кратки данни за кандидатката

Гл. ас. **Надя Руменова Велева** завършва бакалавърска програма по „Международни икономически отношения” (през 1996/2000г.), а след това ОКС „Магистър” по същата специалност (2001/2002) в УНСС – София. През 2013 г. придобива образователната и научна степен „Доктор“ по научната специалност ”Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията”.

Надя Руменова Велева започва работа през 2001 като организатор учебна дейност в специалност „Управление на здравни грижи” в МУ – Плевен. Където работи до 2003г., след което започва академичната кариера на кандидатката като асистент по икономика и управление на здравеопазването в Катедрата по „Медицинска етика, управление на здравните грижи и информационни технологии” до 2007 г. През периода 2007 -2010 тя е старши асистент, а понастоящем главен асистент. Кандидатката има придобити две специалности „Икономика на здравеопазването” в МУ – София (2006) и по – късно специалност „Медицинска информатика и здравен мениджмънт” в МУ Плевен (2010).

Гл. ас. **Надя Руменова Велева** показва последователност в последващото си обучение – тя е участвала в над 11 квалификационни курса от системата на непрекъснато професионално обучение в областта на икономиката, социалната медицина и педагогиката. Кандидатката работи с 3 чужди езика – английски владее отлично, а немски и испански на основно ниво. Взела е участие в официалния превод на български език на първото и единствено издание на едно от най-авторитетните ръководства в света по методология на икономическия анализ в здравеопазването на Оксфордския университет : Драмънд М., Б. О’Брайън, Г. Л. Стодарт и Дж. У. Торънс. *Методи за икономическа оценка на здравни програми.* Медицина и физкултура, София, 2007.

II. Оценка на научно-изследователската, учебна и административна дейност на гл.ас. Надя Руменова Велева, д.м.

- Обща характеристика на научно-изследователската и научно - приложната дейност на кандидата**

Публикационната активност на гл.ас. Надя Руменова Велева, д.м. е представена в настоящия конкурс с общо 55 заглавия на научни трудове. Разпределение на публикациите на гл.ас. Надя Руменова Велева, д.м. в наукометричен аспект:

НАУЧНА ДЕЙНОСТ				
Публикации, свързани с докторската дисертация				
	Общ брой	Самостоятелен и първи автор	Брой с IF	Общ IF
Дисертационен труд	1	1	-	-
Публикации в научни списания в България	3	3	-	-
Пълнотекстови публикации в сборници или доклади от научни прояви	1	1		
Резюмета от научни прояви в България	2	2		
Общо	7	7	-	-
Публикации, несвързани с докторската дисертация				
Публикации в чужбина	4	1	-	-
Публикации в България	16	5	-	-
Пълнотекстови публикации в сборници или доклади от научни прояви	8	2	-	-
Общо публикации	28	13	-	-
Участия в чужбина	13	2	9	22.782
Общо научна дейност	41	17	9	
НАУЧНА АКТИВНОСТ				
Участия в научни прояви в България	7			
Общ брой публикации (в %)	55 (100%)	17 (30.9%)		

Публикациите са в реномирани български и чужди издания. Кандидатката е самостоятелен или водещ автор на **30.9%** от **общия брой на публикациите**.

По отношение на отражение на публикациите на кандидата в националната и чуждестранна литература е представена справка от Университетската библиотека на МУ – Плевен за 17 цитирания и 4 цитирания по проследяване на литературата от автора (общо **21** цитации), която показва добър публикационен имидж и присъствие в научната област, в която работи кандидатката. Справка за Импакт фактор показва общ IF **22.782**.

Гл.ас. Надя Руменова Велева, д.м. поддържа членство в авторитетни научни и обществени организации: Съюза на учените в България – клон Плевен (СУБ), Българска асоциация по общественото здраве, Европейска асоциация по общественото здраве (EURNA), Европейска асоциация по здравен мениджмънт (ЕНМА).

Надя Велева участва в организационната и административна дейност на ФОЗ при МУ – Плевен като член на работни групи и инициативни комитети. За активната си дейност има получени престижни награди:

- Награда за научна презентация** от международна конференция “Общественото здраве и здравеопазването в Гърция и България: предизвикателства на трансграничното сътрудничество”, Гърция, 2009
- Почетно отличие** от ръководството на МУ-Плевен за активна преподавателска дейност и принос в развитието на Факултета, Плевен, 2010
- Трета награда** в секция „Докторанти“ за научна презентация от 11 Международна медицинска научна конференция за студенти и млади лекари, МУ-Плевен, 2013

- **Оценка на научно-изследователската и научно - приложната дейност на кандидата:**

Тематиката на научно-изследователската работа на гл. ас. **Надя Велева** е отразена в представените за рецензиране научни трудове и може да се обобщи в следните основни направления:

1. Пазар на труда на медицински кадри в България

В това направление кандидатката има най – широко развити авторски виждания, проведени проучвания и анализи, ориентирани към професионалистите по здравни грижи и разработен **собствен динамичен симулационен модел** за прогнозиране на бъдещото търсене и предлагане на медицински сестри в България (№II/1.1), който може да бъде успешно приложен за всички категории персонал в здравеопазването (№II/2.6, II/3.17, II/3.20). Разкрити са специфични проблеми, характерни особености и тенденции на развитието на пазара на сестринска работна сила у нас от трансформацията на българската икономика към смесено-пазарно стопанство до настоящия момент. (№II/1.4, II/3.3, II/3.21, II/3.25, III/3.28). Установен и анализиран е феноменът „**недостиг, породен от лимитираното финансиране**” на пазара на труда на медицински сестри (№II/1.2, II/1.3, II/3.7). Формулирани са препоръки към държавата, работодателите, университетите и съсловната организация за справяне с проблемите при планирането и управлението на човешките ресурси в здравеопазването като цяло. (№II/1.1)

2. Икономика на здравеопазването

Публикациите на гл. ас. Надя Велева в това направление могат да се разгледат в два аспекта: **Пазар в здравеопазването и Финансиране на здравеопазването**. Кандидатката задълбочено е изяснила същността на основните пазарни понятия **търсене и предлагане на медицинска помощ** и са анализирани възможностите за приложението им в условията на реформа на българското здравеопазване (№II/3.1, II/3.5, III/2.2). За първи път в България са изчислени разходите на обществото, свързани с слепотата като социално - здравен проблем нея (№II/3.9).

Вижданията на кандидатката показват дълбочина по проблема **Финансиране на здравеопазването**. Тя е напипала с невероятен професионализъм важни проблеми засягащи финансовото управление на лечебните заведения за болнична помощ в условията на финансова криза и лимитирани делегирани бюджети, разпределяни от Националната здравноосигурителна каса (№II/3.12) и на базата на прецизен критичен анализ е представила **алтернатива за финансиране на здравеопазването чрез медицински спестовни сметки** (№II/3.13). В научните си търсения кандидатката е изследвала зависимостта между удовлетвореността на пациентите и финансово-икономическите показатели на доброволните здравноосигурителни дружества в България (№II/3.26), ефектът от неформалните плащания от пациентите върху достъпността и качеството на здравните услуги в България. (№II/3.31) и необходимостта от реформа на начина на реимбурсиране на лекарствените продукти от Националната здравноосигурителна каса (№II/3.29)

3. Управление и организация на здравеопазването

Гл. ас. Надя Велева на базата на собствени проучвания и на чуждия опит поставя методологична основа за въвеждане на количествени методи в управлението и организацията на здравеопазването в България (№II/2.6, II/3.17, II/3.20, II/3.28, II/3.40). Проученото мнение на лекарите и пациентите относно здравната реформа в България дава основание на кандидатката да идентифицира основни проблеми и да предложи мерки за преодоляването им (№II/3.2, II/3.34, II/3.35, II/3.39). В обсега на научно – изследователската работа на гл. ас. Н. Велева са и различни аспекти на комуникацията лекар-пациент (№II/3.38), (№II/3.37), (№II/3.33, очертана е необходимост от реформиране на доболничната помощ в България по посока на заплащане за клинични

результати и постигнати цели, както и намаляване на свръххоспитализациите и смъртността от сърдечносъдови заболявания (№II/3.27). Доказана е ефективността на нов подход за повишаване на стойността за пациентите от извънболнични медицински грижи за лица с хипертония (№II/3.41).

4. Документиране на здравните грижи

Кандидатката на базата на обстойни проучвания аргументира необходимостта от единна класификация на сестринските феномени/диагнози, класификация на сестринските интервенции и класификация на сестринските резултати за подобряване на качеството на здравните грижи (№II/3.6). Обоснована е потребност от изучаване на международната класификация на сестринската практика в базовото сестринско образование у нас (№III/2.6). Доказана е значимостта на сестринската документация за осигуряване на качествени здравни грижи, която към момента не е регламентирана в България (№II/3.8, II/3.11). Обобщен е световният опит в приложението на сестринския процес, като подход за организация и мениджмънт на здравните грижи (№II/3.4).

- **Преподавателската дейност на кандидатката Надя Руменова Велева** е над 10 години и 10 месеца стаж. Тя провежда в трите факултета на МУ - Плевен лекции, семинари и упражнения. За последните три години преподавателската ѝ натовареност е между 528 и 829 часа, която формича чрез преподаване на 11 дисциплини. В специалност Медицина кандидатката провежда англоезично обучение.

Критични бележки нямам. **Препоръка:** Да активизира публикациите на научни трудове в международни и български специализирани списания за представяне пред професионалните среди на научно доказаните и оригинални предложения за решаване на важни за българското здравеопазване проблеми.

Заклучение

Представена е достатъчно по обем и жанрово разнообразие продукция, която показва кандидатката Гл.ас. **Надя Руменова Велева** като експерт в областта на пазара на труда на медицински кадри в България, мениджмънт на човешките ресурси и икономиката, управлението и организацията на здравеопазването.

Обобщени са приноси с практико-приложен характер, разработени до технологии за конкретно прилагане на организационно, регионално и национално ниво. Интересите на кандидатката са в широк диапазон, провокирани от дисциплините по които преподава. Владеенето на чужди езици, непрекъснатото обучение в разнообразни форми очевидно насочват интересите на кандидатката към анализи, проучване на световен опит и търсене на оригинални решения (модели) за прилагане на иновации в здравеопазването, съобразени с националния контекст. Гл. ас. Н. Велева научно аргументира прилагане на добри практики в областта на сестринството, търсейки лостове за подобряване на обслужването на пациентите.

Всичко това ми дава основание да препоръчам на Научното жури да предложи на Ректора на Медицински университет – гр. Плевен кандидатурата на Гл.ас. Надя Руменова Велева, д.м. за заемане на академичната длъжност "доцент" (област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт; научно направление 7.1. Медицина и научна специалност "Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията") в МУ- Плевен.

Дата: 22.04.2014г.

ЧЛЕН НА ЖУРИТО:
Проф. Соня Тончева, дм.